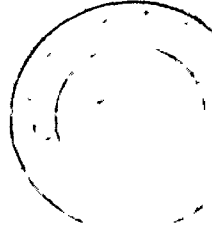

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

"วิชาพลศึกษา คือ การศึกษาแขนงหนึ่ง ซึ่งมีวัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย
เช่นเดียวกับการศึกษาอย่างอื่น คือ เป็นวิชาที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพัฒนาการทั้ง
ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม จะแตกต่างจากวิชาอื่นที่ตรงที่วิธีการ และ
สื่อที่จะนำมาใช้ คือ พลศึกษา ใช้กิจกรรมการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาเป็นสื่อกลาง
ของการเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ"¹

จากวัตถุประสงค์และความหมายของวิชาพลศึกษา เห็นได้ชัดว่าพลศึกษามีความ
สำคัญต่อการดำรงชีวิต เพราะธรรมชาติของมนุษย์ย่อมต้องการการออกกำลังกาย ดังเช่น
อวย เกตุสิงห์ ให้ความว่า "การออกกำลังกายเปรียบเสมือนหนึ่งกับอาหาร ร่างกายต้อง
การอาหารอย่างที่เรารับกินอยู่แล้ว และก็ต้องมีการออกกำลังกายด้วย ร่างกาย
ขาดการออกกำลังกายก็จะมีผลคล้าย ๆ กัน แต่อาจจะไม่ชัดเจนที่เดียว ถ้าเราเอาคนหรือ
สัตว์ไปตั้งไว้ในที่แคบ ๆ ไม่ให้เขาสามารถออกกำลังกายได้ เขาก็จะมีอาการขาดการออก
กำลังกายเกิดขึ้น และอาการเช่นนี้จะพูดได้ว่าคล้ายคลึงกับการขาดอาหาร เช่น จะมี
อาการเมื่อยขบ ไม่มีแรง และในที่สุดก็จะเกิดโรคแทรกขึ้นมาทำให้ตายได้เหมือนกัน"²

¹วรศักดิ์ เพียรชอบ, "ความหมายและวัตถุประสงค์ของพลศึกษา," วารสาร
พลศึกษา 1 (มิถุนายน 2512) : 10.

²อวย เกตุสิงห์, และคนอื่น ๆ, "การอภิปรายเรื่องการพลศึกษาและการออก
กำลังกายเพื่อสุขภาพ," วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการ 3 (มกราคม-ตุลาคม
2520) : 44.

สภาพปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบันนี้ เป็นผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ ของสังคมปัจจุบันมาก ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพของประชากรอ่อนแอ มีโรคภัยเบียดเบียนจำนวนมาก จะเห็นได้จากสถานพยาบาลหลายแห่งทั้งของรัฐและเอกชนไม่สามารถให้บริการอย่างเพียงพอ ประชาชนส่วนใหญ่แม้ว่าจะไม่เจ็บไข้ได้ป่วยแต่ก็ไม่แข็งแรงสมบูรณ์ เพราะไม่อาจทำงานหนัก ๆ ใค่นาน ๆ สภาพจิตใจของประชากรก็อ่อนแอทำให้ขาดความอดทน ขาดความขยันขันแข็งในการทำงาน สภาพอารมณ์ไม่หนักแน่น จึงเป็นหนทางนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมในสังคมปัจจุบันให้สูงขึ้น ทำให้ประชากรขาดคุณธรรมทางจิตใจ ไร้ความเห็นอกเห็นใจหรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขาดความมีน้ำใจนักกีฬา ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ คนในชาติขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎเกณฑ์กติกาของสังคม ทำให้เกิดความแตกแยกไม่สามัคคีกัน อันจะเป็นผลร้ายต่อประเทศชาติ สังคมใดที่มีลักษณะเช่นนี้ก็จะกลายเป็นสังคมพินาศ

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นนี้จะบรรเทาเบาบางลงไปได้โดยอาศัยการกีฬาเป็นสื่อ นำไปสู่ความสำเร็จ เพราะการเล่นกีฬาหรือการพลศึกษาจะช่วยพัฒนาประชากรทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังคำกล่าวที่ว่า "กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ แก้กองกิเลส ทำคนให้เป็นคน"¹

จะเห็นได้ว่าการกีฬาหรือการออกกำลังกายมีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์เป็นอย่างมาก "โดยเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนชาวไทย มุ่งสร้างเสริมคุณภาพของพลเมืองให้มีบุคลิกภาพ มีสุขภาพและอนามัยสมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิตทำประโยชน์และอยู่รวมกันได้อย่างผาสุก"²

1 กอง วิสุทธารมณ, "การปลุกฝังน้ำใจนักกีฬาในตัวนักเรียน," วารสาร สุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 6 (มกราคม 2523) : 7.

2 กอง วิสุทธารมณ, "แผนการกีฬาแห่งชาติ," วารสาร สุขศึกษา พลศึกษา สันทนาการ 2 (เมษายน 2521) : 35.

การพลศึกษาและกีฬาในประเทศไทยจึงได้รับการส่งเสริมอย่างกว้างขวาง เริ่มในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้สืบเนื่องจากประเทศไทยได้ติดต่อกับชาวยุโรป และชาวยุโรปได้นำเอากีฬาต่าง ๆ เขามาเล่นในหมู่ของตน และถ่ายทอดถึงคนไทยด้วย หลักฐานที่ยืนยันได้แน่นอนก็คือ ปี พ.ศ. 2440 กระทรวงธรรมการได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬานักเรียนเป็นครั้งแรกที่สนามหลวง เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จกลับจากประพาสยุโรปและพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการแข่งขันเมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2440 ซึ่งได้จัดทำเป็นประจำจนเป็นประเพณี¹

หลักฐานที่แน่นอนอีกอย่างหนึ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คือ พ.ศ. 2452 กระทรวงธรรมการได้จัดตั้งสถานศึกษาวิชาพลศึกษาสำหรับครูขึ้นเป็นครั้งแรก ณ สามัคยาจารย์สมาคม ในบริเวณสวนกุหลาบวิทยาลัย เรียกว่า "สโมสรกายบริหาร" ต่อมาในปี พ.ศ. 2456 ได้ปรับปรุงเป็นโรงเรียนเอกเทศ เรียกว่า "ห้องพลศึกษากลาง" เปิดสอนเฉพาะวิชายิมนาสติกส์และมวยไทย²

ต่อมาในปี พ.ศ. 2485 กรมพลศึกษาได้แบ่งส่วนราชการออกเป็นกอง ซึ่งกองหนึ่งก็คือ กองกีฬา ใ้มีหน้าที่หลักคือ จัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนและกีฬาระหว่างประชาชนทั่วไป ซึ่งกรมพลศึกษาได้กำหนดนโยบายไว้ว่า บุคคลที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติแม้จะได้รับจริยศึกษาและพุทธิศึกษามาเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ถ้าวางกายไม่แข็งแรง จิตใจไม่หนักแน่น ซากการอนามัยและเป็นคนไข้โรคแล้ว

¹พงษ์ศักดิ์ พละพงศ์, ประวัติปรัชญาและหลักการพลศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 4. (พระนคร : โอเคียนส์ไตร์, 2515), หน้า 82.

²ศึกษาธิการ, กระทรวง, ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2435 - 2507 (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2507), หน้า 606.

ก็ไม่สามารถจะทำหน้าที่ของตนให้ได้เต็มที่ การพลศึกษาเท่านั้นที่มีบทบาทในการพัฒนาและเสริมสร้าง¹

ในการจัดการศึกษา รัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับทุกคนตามอัตราที่เขาสามารถจะรับได้ และความมุ่งหมายข้อ 4 ของแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2503 จึงได้เน้นถึงความสำคัญของพลศึกษาโดยได้เขียนไว้ว่า

ในการจัดการศึกษานั้น ได้จัดการศึกษาเพื่อแสดงความต้องการของสังคมและบุคคล โดยให้สอดคล้องกับแผนเศรษฐกิจและแผนการปกครองประเทศ เช่น จักรีโย

ก. จูริยศึกษา ให้มีศีลธรรมและวัฒนธรรม มีหิริโอตตัปปะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว

ข. พลศึกษา ให้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ กับทั้งมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

ค. พุทธิศึกษา ให้มีความรู้ทางวิชาการ ปัญญา เพื่อการดำรงชีวิตโดยทั่วไป

ง. หัตถศึกษา ให้มีกิจนิสัยและความขยันหมั่นเพียรในการใช้ มีการปฏิบัติงานเพื่อเป็นรากฐานของการประกอบสัมมาอาชีพ²

สำหรับหลักสูตรในการสอนวิชาพลศึกษานำยในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศไทย ยังไม่มีการจัดสอนมาก่อน ซึ่งทำให้ขั้นตอนของการพัฒนาการตามวัยของเด็กต้องขาดตอนไป ความจำเป็นในการจัดสอนวิชาพลศึกษานำยจึงมีความจำเป็นเมื่อองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยจัดสัมมนาเรื่อง การพัฒนากีฬาของไทย ที่ประชุมมีมติว่า ถ้าต้องการให้การกีฬาของไทยมีลมรรตภาพดี ประชาชนมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ก็ควรปรับปรุงการพลศึกษา ซึ่งมีหลายประการที่ควร

¹พลศึกษา, กรม, "การแข่งขันกีฬาโรงเรียน," ชาวสารกรมพลศึกษา 5 (กรกฎาคม 2516) : 3-4.

²ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน, แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2503 (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2503), หน้า 5.

กล่าวถึง เช่น จัดให้มีการพลศึกษาเป็นวิชาบังคับในสถาบันทุกระดับ เพิ่มอัตราครูพลศึกษา ในโรงเรียนให้มากขึ้น เพิ่มปริมาณผลิตครูพลศึกษา คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วย และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรับไปพิจารณาคำเนิการต่อไป¹

การประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยตามที่กระทรวงศึกษาธิการ เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา โดยมีหน้าที่พิจารณาเสนอแนวทางการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาทั้งในระบบ โรงเรียน นอกโรงเรียนและลักษณะอื่นให้เหมาะสมตามกาลสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระบบประชาธิปไตย จึงคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูป การศึกษาได้พิจารณาเรื่องที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายแล้วได้นำเสนอต่อ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา ในวันที่ 4 ธันวาคม 2517 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยเสนอให้ คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของคำเนิการตามแนวเสนอ ของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาในส่วนที่ปฏิบัติได้เลย เช่น เรื่องการ ปรับปรุงหลักสูตร และวิธีการ วิชาผล

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา เสนอกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร โดยกำหนดให้มีการเรียนการสอนหมวดวิชาพลศึกษามันยในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นวิชาบังคับ ให้เริ่มเรียน ในปีการศึกษา 2518 เป็นต้นไป²

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีการเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษาชาติใหม่ในปี พ.ศ. 2520 โดยกำหนดเรื่องความเจริญงอกงามของตัวนักเรียนไว้ในความมุ่งหมายของแผนการศึกษา แห่งชาติ ฉบับ 2520 ข้อ 6 ว่า "ให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพและอนามัยสมบูรณ์ทั้งทาง

¹คณะกรรมการส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย, "การพัฒนากีฬาไทย," วารสารศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ (ธันวาคม 2513) : 36-42.

²คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, รายงานเรื่อง การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ, 2518), หน้า 1-2.

ร่างกายและจิตใจ” และข้อ 8 ว่า “ให้มีความสามารถในการติดต่อทำความเข้าใจ และร่วมมือซึ่งกันและกัน รู้จักแสวงหาความจริง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหาและขอชี้แจงควยสติปัญญา และโดยสันติวิธี”¹

ส่วนแนวนโยบายการศึกษาของรัฐ ข้อ 13 ยังได้กำหนดไว้ด้วยว่า “รัฐพึงจัดให้สาระและกระบวนการเรียนรู้ครบถ้วนและกลมกลืนกัน ระหว่างความเจริญงอกงามทางคุณธรรม จริยธรรมและปัญญากับความเจริญทางวัตถุและระหว่างความเจริญงอกงามทางร่างกายและจิตใจ ทั้งนี้เพื่อการดำรงชีวิตที่สมบูรณ์ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา...”²

และหมวดที่ 6 กล่าวถึง ศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรม พละนามัย สภาพแวดล้อมและกิจกรรมเยาวชน ข้อ 51 ระบุไว้ชัดเจนว่า “รัฐพึงจัดการพลศึกษาในทุกระดับการศึกษา และพึงจัดให้แก่ประชาชนทั่วไปด้วย เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของการกีฬา สุขภาพ อนามัย และกิจกรรมการพักผ่อน”³

ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 คณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนกีฬาแห่งชาติขึ้น โดยมีกรรมการ 27 คน มีศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมพลศึกษา เป็นประธานกรรมการจัดทำแผนกีฬานี้ และได้กำหนดความมุ่งหมายของแผนกีฬาแห่งชาติไว้ 11 ข้อ ดังนี้

1. รัฐพึงส่งเสริมให้ประชากรของชาติทุกเพศ ทุกวัย ได้มีโอกาสเล่นกีฬาอย่างทั่วถึงกัน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

¹คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2520), หน้า 2.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 3.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

2. รัฐพึงส่งเสริม บำรุง และควบคุมกีฬา โดยถือว่ามีความสำคัญต่อการบริหาร การพัฒนา การเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย
3. รัฐเน้นการส่งเสริมกีฬา เพื่อสุขภาพของคนในชาติมากกว่าความเป็นเลิศในกีฬาแต่ละประเภท
4. รัฐพึงส่งเสริมกีฬาพื้นเมือง และกีฬาที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติในทุกระดับ
5. รัฐพึงกำหนดใหม่หลักสูตรพลศึกษาและการกีฬาเป็นวิชาพื้นฐานในทุกระดับการศึกษา
6. รัฐพึงส่งเสริมการศึกษา การวิจัยทางพลศึกษา สุขศึกษา และสันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา
7. รัฐพึงเร่งรัดและสนับสนุนการจัดตั้ง สถาบันครูวิทยาศาสตร์การกีฬามูลนิธิทางด้านพลศึกษา และการกีฬาให้มีจำนวนเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ
8. รัฐพึงจัดให้มีครูพลศึกษา สถานที่เรียนวิชาพลศึกษา สถานที่เล่นกีฬา พร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอับความต้องการได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียนในทุกสถาบันการศึกษา ทุกระดับ และแก่ประชาชนทั่วประเทศ
9. รัฐพึงจัดสรรให้มีอุปกรณ์การกีฬา พึงส่งเสริมการผลิตอุปกรณ์กีฬาทุกประเภทภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอับความต้องการ
10. รัฐพึงจัดสรรงบประมาณทางด้านพลศึกษา และการกีฬาให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม
11. รัฐพึงส่งเสริมให้เอกชนรับภาระเรื่องกีฬาบ้าง เพื่อประชาชนในขอบเขตการควบคุมของรัฐ¹

¹ กอง วิสุทธารมณ, "แผนการกีฬาแห่งชาติ," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา สันทนาการ 2 (เมษายน 2521) : 37-38.

จะเห็นได้ว่า การพลศึกษาหรือการกีฬาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลมาก โดยเฉพาะการกีฬาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ นั้นมีการปรับปรุง ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาการ กีฬามหาวิทยาลัยด้วยการตั้งคณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

คณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยได้ก่อตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2507 ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์จะส่งตัวแทนนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ไปเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลกที่กรุงโตเกียว ซึ่งกลุ่มประเทศในเอเชียเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันเป็นครั้งแรก โดยมีพลเอกประภาส จารุเสถียร เป็นประธาน และมี ม.ร.ว.แหลมฉาน เทพหัสดินทร์ ฌ อยุธยา เป็นเลขาธิการคณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนั้น คณะกรรมการดังกล่าวได้จัดตราข้อบังคับของคณะกรรมการขึ้นด้วยความรีบเร่ง เพื่อจัดทีมนักกีฬาไปแข่งขันให้ทันการ หลังจากการแข่งขันกีฬาครั้งนั้นแล้ว คณะกรรมการชุดนี้ก็ได้ดำเนินกิจกรรมอื่นใดอีก จึงได้สลายตัวไปในที่สุด

ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีความตั้งใจจะจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัยภายในประเทศขึ้น โดยได้แนวความคิดจากการที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้เชิญมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคไปร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยที่จังหวัดเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2512 เป็นจุดเริ่มต้น ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้จัดส่งผู้แทนมาร่วมจัดตั้งเป็นรูปคณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (Sport Committee of University of Thailand) มีชื่อย่อว่า S.C.U.T. โดยมีศาสตราจารย์ บัญญัติ บุนนาค จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นประธานคณะกรรมการ และมีอาจารย์ จรินทร์ ธานีรัตน์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นเลขาธิการ โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในตำแหน่ง 2 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2514-2516 และได้ดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยขึ้นเป็นครั้งที่สอง (นับการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยที่เชียงใหม่เป็นครั้งแรก) โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพ

จากการแข่งขันครั้งนี้ได้ประสบปัญหาทางการเงิน เนื่องจากต้องใช้เงินมาก มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จึงได้สละเงินมหาวิทยาลัยละ 15,000 บาท สำหรับมหาวิทยาลัยใหญ่ ส่วนมหาวิทยาลัยเล็กสละเงินมหาวิทยาลัยละ 10,000 บาท ซึ่งไม่สะดวกเพราะเงินเหล่านี้ไม่มีในงบประมาณแผ่นดิน

ต่อมาผู้แทนแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้แทนที่พามหาวิทยาลัยได้เสนอเรื่องนี้ไปยังอธิการบดีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ทราบปัญหานี้ ในที่สุดอธิการบดีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้นัดประชุมตามคำแนะนำของคณะกรรมการชุดนี้ เพื่อแก้ไขปัญหา (การประชุมอธิการบดีครั้งนี้เป็นจุดเริ่มต้นให้มีการประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของประเทศไทยในเรื่องอื่น ๆ สืบต่อมาจนบัดนี้) ในที่สุดที่ประชุมได้เสนอให้ศาสตราจารย์อรุณ สรเทศน์ อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในสมัยนั้น เป็นตัวแทนไปเจรจาขอเงินจากรัฐบาล ซึ่งมี ๖ หน่วยงาน จอมพลถนอม กิติขจร เป็นนายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น ในที่สุดท่านได้สั่งการให้จ่ายเงินให้การแข่งขันที่พามหาวิทยาลัยครั้งนี้เป็นเงินสี่แสนบาท โดยยึดถือค่าใช้จ่ายของการแข่งขันกีฬาที่เชียงใหม่เป็นหลัก และ ๖ หน่วยงาน จอมพลถนอม กิติขจร ได้แนะนำว่า การจ่ายเงินท่านอนนี้ยังไม่ถูกต้องตามหลักการงบประมาณ เห็นควรที่จะให้คณะกรรมการชุดนี้นำเรื่องขอทุนอุดหนุนอยู่ในงบประมาณประจำปีขององค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (อ.ส.ก.ท.) จากคำแนะนำของ ๖ หน่วยงาน นายกรัฐมนตรี ที่ประชุมอธิการบดีจึงได้ประชุมกัน และได้มอบหมายให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน เป็นประธานดำเนินการในเรื่องนี้ โดยมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ส่งผู้แทนเข้ามาเป็นคณะกรรมการร่วม และได้ตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งเป็นกรรมการร่างระเบียบข้อบังคับกีฬาวิทยาลัยขึ้น โดยมีศาสตราจารย์ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน เป็นประธาน อาจารย์จรินทร์ ชานีรัตน์ เป็นเลขาธิการ ข้อบังคับดังกล่าวก็เสร็จเรียบร้อย แต่เนื่องจากคณะกรรมการที่พามหาวิทยาลัยได้เคยตั้งมาแล้วทำให้เกิดความซับซ้อนขึ้น ที่ประชุมจึงมอบหมายให้ศาสตราจารย์ ปัจจัย บุนนาค และ อาจารย์จรินทร์ ชานีรัตน์ ประสานงานกับคณะกรรมการชุดเก่า ซึ่งมี ม.ร.ว. หลมฉาน เทพหัสดินทร์ ณ อยุธยา เป็นประธาน และเป็นผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยด้วย เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบ จึงได้ปรับปรุงข้อบังคับของคณะกรรมการ

ชุดเก่ากับของคณะกรรมการชุดใหม่เข้าด้วยกัน ให้ชื่อว่า คณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (The University Sports Board of Thailand = U.S.B.T.)

เมื่อได้ปรับระเบียบข้อบังคับเรียบร้อยแล้ว ได้เสนอเรื่องนี้ให้คณะกรรมการองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งก็ยอมรับเข้าไปอยู่ในความอุดหนุนขององค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย โดยให้เงินอุดหนุนปีละสี่แสนบาทในระยะต้น ๆ

ต่อมาคณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยนานาชาติ (The Internationale Federation du Sport Universitaire) ให้อักษรว่า F.I.S.U. โดยชำระค่าสมาชิกปีละ 200 ดอลลาร์ คณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ชุดนี้ประกอบด้วยคณะกรรมการ 2 ชุด คือ

1. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย อธิการบดีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นกรรมการ และมีรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย เป็นประธานโดยตำแหน่ง คณะกรรมการชุดนี้อยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี
2. คณะกรรมการบริหาร ได้มาจากผู้แทนจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยเลือกบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นประธาน 1 คน รองประธาน 1 คน เลขาธิการ 1 คน และอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี เช่นกัน

คณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ชุดแรกเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2517 มีอาจารย์จรินทร์ ชานีรัตน์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นประธาน อาจารย์ชม ภูมิภาค แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นเลขาธิการ คณะกรรมการบริหารจะได้ดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยประจำปี จัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสุขภาพสัมพันธ์เรื่องกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยขึ้น ณ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (นิด้า) และได้เสนอแนวความคิดให้มีการส่งเสริมการกีฬาในมหาวิทยาลัยให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยเสนอให้ทุกมหาวิทยาลัยกำหนดให้วิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับ 2-4 หน่วยกิต และนำเสนอานคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการ และได้ส่งนักกีฬา

ไปแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลก ที่อิสราเอล 1 ครั้ง และเป็นผู้สังเกตการณ์ไปเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลก ที่มอสโคว์ ประเทศสหภาพโซเวียต 1 ครั้ง ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลสมัย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ให้จัดโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางกีฬาระหว่างประเทศไทยกับสหภาพโซเวียต โดยประเทศไทยส่งทีมบิงปอง และแบดมินตันไปแข่งขันที่สหภาพโซเวียต และสหภาพโซเวียตส่งทีมฟุตบอลมาแข่งขันที่กรุงเทพมหานคร ขอนแก่น และเชียงใหม่

ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขคณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้คณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น และให้อยู่ในความรับผิดชอบของทบวงมหาวิทยาลัยโดยตรง จึงให้อธิการบดีคนใดคนหนึ่งในคณะกรรมการอำนวยการ เป็นประธานคณะกรรมการบริหาร และให้เจ้าหน้าที่ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการ ส่วนคณะกรรมการบริหารฯ ให้เลือกตั้งจากคณาจารย์มหาวิทยาลัยเช่นเดิม และสำนักงานได้ตั้งอยู่ที่ทบวงมหาวิทยาลัย ในคณะกรรมการบริหารชุดใหม่มี ศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ศศิธร อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นประธานคนแรก ต่อจากรองศาสตราจารย์ จรินทร์ ชานีรัตน์ ในคณะกรรมการชุดนี้ได้จัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยตามปกติ และมีความคิดริเริ่มที่จะให้แข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งจะจัดขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2524 เป็นครั้งแรก¹

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จรินทร์ ชานีรัตน์, "ประวัติความเป็นมาของกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย," เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาประวัติและปรัชญาการพลศึกษา (P.E. 22) (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514), หน้า 1-5.

การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยจึงได้เริ่มขึ้นอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก โดยมีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นเจ้าภาพ ดังนี้คือ

ครั้งที่ 1. ระหว่างวันที่ 18-28 พฤศจิกายน 2513 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นเจ้าภาพ ทำการแข่งขัน 13 ประเภท มีสถาบันต่าง ๆ เข้าร่วมการแข่งขัน 9 สถาบัน คือ

1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. มหาวิทยาลัยมหิดล
6. มหาวิทยาลัยศิลปากร
7. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
9. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 9-17 ธันวาคม 2515 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพ ทำการแข่งขัน 14 ประเภท มีสถาบันเข้าร่วมการแข่งขัน 12 สถาบัน ในปีนี้มีเพิ่มขึ้นมาอีก 3 สถาบัน คือ

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
3. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2517 ถึงวันที่ 4 มกราคม 2518 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นเจ้าภาพ ทำการแข่งขัน 14 ประเภท มีสถาบันเข้าร่วมการแข่งขัน 12 สถาบัน

ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2518 ถึงวันที่ 4 มกราคม 2519 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นเจ้าภาพ ทำการแข่งขัน 13 ประเภท มีสถาบันเข้าร่วมการแข่งขัน 11 สถาบัน ในปีนี้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ไม่ได้เข้าร่วมแข่งขัน

ครั้งที่ 5 ระหว่างวันที่ 22-28 มกราคม 2521 ทำการแข่งขัน 13 ประเภท มีสถาบันเข้าร่วมการแข่งขัน 10 สถาบัน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ไม่เข้าร่วมการแข่งขัน โดยมีสถาบันต่าง ๆ รวมกันเป็นเจ้าภาพถึง 7 สถาบันคือ

1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
5. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. มหาวิทยาลัยมหิดล
7. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ครั้งที่ 6 ระหว่างวันที่ 29 ธันวาคม 2521 ถึงวันที่ 6 มกราคม 2522 ทำการแข่งขัน 19 ประเภท มีสถาบันเข้าร่วมการแข่งขัน 13 สถาบัน ในครั้งนี้มีสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรเพิ่มขึ้น โดยที่มี 4 สถาบันร่วมกันเป็นเจ้าภาพ คือ

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. มหาวิทยาลัยมหิดล
4. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

ครั้งที่ 7 ระหว่างวันที่ 9-16 ธันวาคม 2522 ทำการแข่งขัน 19 ประเภท มีสถาบันเข้าร่วมการแข่งขัน 13 สถาบัน โดยมี 5 สถาบันร่วมกันเป็นเจ้าภาพ คือ

1. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3. มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ครั้งที่ 8 ระหว่างวันที่ 25 ตุลาคม ถึงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2523 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นเจ้าภาพ ทำการแข่งขัน 19 ประเภท มีสถาบันต่าง ๆ เข้าร่วมการแข่งขัน 13 สถาบัน

จะเห็นได้ว่า การจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มักจะพบปัญหาหลายด้านด้วยกัน เช่น

1. ระยะเวลา ในบางปีจัดการจัดการแข่งขัน เนื่องจากไม่มีสถาบันใดเป็นเจ้าภาพ และมีเวลาจำกัด ทำให้การเตรียมงานไม่สมบูรณ์ มักจะประสบปัญหาในค่านสถาบันต่าง ๆ ที่จะส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขัน

2. ทรัพยากรงบประมาณ ด้วยเชื่อว่าหากแต่ละสถาบันช่วยกันจัดการแข่งขัน ประเภทกีฬาตามความเหมาะสมก็จะเป็นการประหยัดงบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และเทคนิคการจัดการแข่งขัน

3. การเตรียมตัวเพื่อการแข่งขัน แต่ละสถาบันไม่ทราบกำหนดการแข่งขันที่แน่นอน ทำให้การแข่งขันกีฬาภายในสับสน และไม่มีเวลาเตรียมตัวฝึกซ้อม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจและเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา โดยเฉพาะการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน เนื่องจากผู้วิจัยมีส่วนรับผิดชอบงานด้านการสอนพลศึกษา การบริหารงาน และการให้คำปรึกษาแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะนิสิตวิชาเอกพลศึกษา ที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารงานกีฬาภายใน และระหว่างสถาบัน จึงคาดหวังว่าการวิจัยเรื่องนี้จะมีส่วนกับผู้วิจัยเอง ตลอดจนงานที่เกี่ยวข้อง และสถาบันต่าง ๆ ที่จะจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬา ทั้งนี้เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาและการบริหารงานของนิสิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยระหว่างคณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย คณะกรรมการดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 8 และผู้จัดการทีมกีฬามหาวิทยาลัย
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย คณะกรรมการดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 8 ผู้จัดการทีม และนักกีฬา ต่อการจัดดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 8 โดยใช้ความคิดเห็นของบุคคล 4 กลุ่ม คือ คณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัย คณะกรรมการดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 8 ผู้จัดการทีม และนักกีฬา กีฬามหาวิทยาลัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

002714

1. เพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงของปัญหาที่คณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย คณะกรรมการดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 8 ผู้จัดการทีม และนักกีฬา ได้รับจากการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย
2. เพื่อให้ทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย

3. ได้ทราบปัญหาของนักกีฬาแต่ละสถาบัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาต่าง ๆ จะได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ลักษณะงาน ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่จะประสบในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย

4. เพื่อเป็นแนวทางที่จะเสนอแนะ แก้ไข และปรับปรุงการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยในครั้งต่อไปให้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของกีฬาอย่างแท้จริง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด การตัดสินใจ ความคิดเห็นที่แสดงออกในการตอบแบบสอบถาม

ปัญหาการจัดและการดำเนินการแข่งขัน หมายถึง ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 8

กลุ่มที่ 1 หมายถึง คณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ 2 หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 8

กลุ่มที่ 3 หมายถึง ผู้จัดการทีมกีฬามหาวิทยาลัยแต่ละสถาบัน

กลุ่มที่ 4 หมายถึง หัวหน้าทีมกีฬามหาวิทยาลัยแต่ละสถาบัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย